

ispitni centar

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA
NA KRAJU TREĆEG CIKLUSA
OSNOVNE ŠKOLE

ISPITNI KATALOG GEOGRAFIJA

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

Ispitni katalog pripremili

Nada Maraš, Zavod za školstvo

Vesna Keković, OŠ „Kekec“ Sutomore

Slađana Folić, OŠ „Dr Dragiša Ivanović“ – Podgorica

Zoran Pejović, gimnazija „Slobodan Škerović“ – Podgorica

Dragoje Đokić, Ispitni centar

Recenzent

dr Dragica Mijanović

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	4
2.	PRAVILA.....	5
3.	OPŠTI CILJEVI ISPITA.....	6
4.	STRUKTURA ISPITA.....	7
5.	ISPITNI PROGRAM	9
6.	PRIMJER TESTA SA SHEMOM ZA BODOVANJE	14
7.	LITERATURA	25

1. UVOD

Eksterni ispit za učenike IX razreda osnovne škole (mala matura) standardizovana je eksterna provjera školskih postignuća učenika na kraju trećeg ciklusa osnovnoškolskog obrazovanja. Ovakva odluka našla je utemeljenje u Zakonu o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, čl. 56 („Sl. list RCG”, br. 64/02 od 28. 11. 2002, 49/07 od 10. 08. 2007. i 45/10 od 04. 08. 2010), a način i postupak provjere znanja regulisan je Pravilnikom o načinu i postupku provjere znanja učenika na kraju obrazovnog ciklusa („Sl. list RCG”, br. 62/12 od 14. 12. 2012).

Provjeravaju se znanja zasnovana na ključnim djelovima Nastavnog programa pokazujući nivo pojedinačnih dostignuća učenika za predmete koji se polažu na ovom ispitu.

Pripremu zadataka vrši Ispitni centar, dok provjeru znanja vrši Ispitni centar u saradnji sa školom. Način i postupak provjere znanja učenika propisuje Ministarstvo prosvjete.

Na eksternom ispitu učenika IX razreda, Geografija je predmet koji učenik izabere sa liste obaveznih predmeta.

Ispitni katalog detaljno opisuje ispit iz Geografije i namijenjen je učenicima i nastavnicima.

U Ispitnom katalogu navedeni su opšti ciljevi ispita, opisana je struktura ispita, a formom ispitnih ciljeva precizno je naveden sadržaj koji će se ispitivati. Ponuđen je i primjer testa sa detaljnom shemom za bodovanje.

2. OPŠTA PRAVILA

Svi učenici koji su izabrali Geografiju, sa liste obaveznih predmeta na eksternom ispitu učenika IX razreda, polagaće ispit istog dana u isto vrijeme.

Predviđeno je da učenik sjedi sam u klupi i da raspored klupa u učionici bude takav da najviše 15 učenika može da se smjesti u jednu prostoriju.

Ispitni materijal će biti zapakovan u posebne sigurnosne kese, koje će se otvoriti pred učenicima neposredno prije početka ispita.

Na ispitu nije dozvoljeno:

- lažno predstavljanje,
- otvaranje ispitnih zadataka prije dozvoljenog vremena,
- ometanje drugih učenika/ca,
- prepisivanje od drugog učenika/ce,
- korišćenje nedozvoljenog pribora,
- nepoštovanje znaka za završetak ispita.

Dozvoljen pribor je: grafitna olovka i gumica, hemijska olovka i korektor. Učenikov rad mora biti napisan hemijskom olovkom.

3. OPŠTI CILJEVI ISPITA

Cilj eksternog ispita na kraju IX razreda (mala matura) iz Geografije ja da:

- provjeri znanja iz Geografije i vještine stečene u toku školovanja u osnovnoj školi, koji su definisani kroz obrazovne standarde predmeta i ovim katalogom;
- provjeri da li učenik/ca vlada znanjima o prirodno-geografskim i društveno- geografskim procesima i pojavama na lokalnoj, regionalnoj i planetarnoj ravni i njihovom međusobnom uticaju;
- utvrdi da li učenik/ca razumije najvažnije geografske pojave i procese kroz njihove karakteristične primjere i uzročno- posljedničke veze;
- provjeri da li učenik/ca razumije strukture i procese različitih regiona u okviru globalnog sistema;
- utvrdi da li je učenik/ca upoznat/a sa geografskim osobenostima Crne Gore;
- provjeri da li je učenik stekao znanje o preventivi, zaštiti i unapređenju životne sredine;
- osposobi učenika/cu za proces permanentnog obrazovanja;
- uporedi postignuća znanja i vještina iz Geografije na školskom i nacionalnom nivou.

4. STRUKTURA ISPITA

Maksimalan broj bodova je **100**. Netačno riješen ili neurađen zadatak **ne donosi** negativne poene.

Ispit sadrži *dvije vrste* zadataka:

A. zadatke višestrukog izbora

B. zadatke otvorenog tipa

Tip zadatka	Broj zadataka
Zadaci otvorenog tipa	15 - 20
Zadaci zatvorenog tipa	10 -20

Nastavno gradivo iz Geografije za osnovnu školu podijeljeno je na 4. oblasti (područja). Tabelom je data zastupljenost sadržaja u strukturi ispita.

RED. BROJ	PODRUČJE	ZASTUPLJENOST SADRŽAJA%
1.	Opšta fizička i društvena geografija (VI razred i prve dvije teme VII razreda)	20%
2.	Geografija Evrope (VII razred)	15%
3.	Geografija vanevropskih kontinenata (VIII razred)	30%
4.	Geografija Crne Gore (XIX razred)	35%

5. ISPITNI PROGRAM

1. OPŠTA GEOGRAFIJA

1.1. UVOD U GEOGRAFIJU

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 1.1.1. odredi predmet proučavanja geografije;
- 1.1.2. analizira međuzavisnost prirodnih i društvenih elemenata.

1.2. KOSMOS I ZEMLJA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 1.2.1. definiše osnovne pojmove o Svemiru;
- 1.2.2. zna vrste nebeskih tijela, položaj i kretanje;
- 1.2.3. poznaje Sunčev sustem i položaj Zemlje u njemu.

1.3. PLANETA ZEMLJA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 1.3.1. zna oblik i veličinu Zemlje i put do ovih saznanja;
- 1.3.2. izdvaja kopnene i okeanske djelove Zemlje;
- 1.3.3. upoređuje položaj, veličinu, razuđenost kontinenata;
- 1.3.4. razumije slojevitost zemljine građe i sastav kore;
- 1.3.5. razlikuje osnovne oblike reljefa;
- 1.3.6. poznaje unutrašnje i spoljašnje sile i njihovu ulogu u stvaranju reljefa;

1.4. PREDSTAVLJANJE ZEMLJINE POVRŠINE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 1.4.1. razumije potrebu i razlikuje metode prikazivanja Zemlje;
- 1.4.2. određuje svojstva i elemente geografske karte;
- 1.4.3. razlikuje karte prema namjeni, sadržaju i razmjeri;
- 1.4.4. dokazuje sposobnost orijentacije na karti ili u prirodi;

1.5. KRETANJE ZEMLJE I POSLJEDICE NJENIH KRETANJA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 1.5.1. razumije i objašnjava posljedice zemljinog dvojakog kretanja;
- 1.5.2. analizira smjenu godišnjih doba i toplotnih pojaseva;
- 1.5.3. zaključuje o posljedicama kretanja na našim geografskim širinama i uticaju na život i rad.

1.6. VAZDUŠNI OMOTAČ ZEMLJE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

- 1.6.1. informiše o sastavu i strukturi atmosfere;
- 1.6.2. ocjenjuje značaj atmosfere za život na Zemlji;
- 1.6.3. analizira klimatske faktore i elemente i njihovu međuzavisnost;
- 1.6.4. razlikuje vrijeme i klimu i klimatske tipove na Zemlji;
- 1.6.5. analizira posljedice zagađenja atmosfere i mjere zaštite.

1.7. VODE NA ZEMLJI

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 1.7.1. razumije značaj vode za život na Zemlji;
- 1.7.2. razlikuje vrste voda;
- 1.7.3. analizira razućdenost, osobine morske vode, kretanje mora;
- 1.7.4. analizira karakteristike voda na kopnu, njihov raspored i značaj;
- 1.7.5. razumije problem nestasice ciste vode i razvija kriticki odnos prema tome.

1.8. BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 1.8.1. razumije zonalnost biljnog i zivotinjskog svijeta;
- 1.8.2. analizira međuzavisnost reljefnih i klimatskih karakteristika i rasporeda živog svijeta;
- 1.8.3. objasjava odnos čovjeka i vegetacije i potrebu zaštite.

1.9. STANOVNIŠTVO I NASELJA NA ZEMLJI

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 1.9.1. objašnjava uticaj prirodnih i društvenih uslova na raspored stanovništva;
- 1.9.2. razlikuje prirodnu i prostornu pokretljivost stanovništva i posljedice tih kretanja;
- 1.9.3. razlikuje strukturu karakteristike stanovništva (polne, starosne, rasne, religiozne, itd);
- 1.9.4. izdvaja naseljene i nenaseljene oblasti kao i razloge takvog stanja;
- 1.9.5. razlikuje tipove naselja i uslove nastanka;
- 1.9.6. analizira savremene probleme stanovništva.

1.10. GEOGRAFSKA CJELINA I LJUDSKE DJELATNOSTI

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 1.10.1. razlikuje prirodnu i geografsku sredinu;
- 1.10.2. razumije pojam regije;
- 1.10.3. analizira vrstu i značaj prirodnih resursa;
- 1.10.4. razlikuje privredne djelatnosti i njihovu zavisnost od prirodnih i društvenih uslova.

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

2. EVROPA

2.1. EVROPA PRIRODNE I DRUŠTVENE KARAKTERISTIKE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 2.1.1. objasni geografski položaj Evrope;
- 2.1.2. opiše obale Evrope i objasni njenu razruđenost;
- 2.1.3. navede planinske sisteme i nizije i međusobno ih uporedi;
- 2.1.4. objasni klimatske oblasti u Evropi;
- 2.1.5. navede osnovne karakteristike biljnih i životinjskih zajednica Evrope;
- 2.1.6. objasni elemente i različite strukture evropskog stanovništva;
- 2.1.7. razumije integracione procese u Evropi.

2.2. JUŽNA EVROPA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 2.2.1. objasni geografski položaj Južne Evrope;
- 2.2.2. objasni osnovne karakteristike prirode;
- 2.2.3. objasni elemente i različite strukture stanovništva Južne Evrope;
- 2.2.4. uoči međuzavisnost prirode i privrede Južne Evrope;
- 2.2.5. razumije saobraćajni i turistički značaj Sredozemlja;
- 2.2.6. objasni osnovne prirodne i društvene karakteristike država Južne Evrope ponaosobno.

2.3. ZAPADNA EVROPA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 2.3.1. objasni geografski položaj Zapadne Evrope;
- 2.3.2. objasni osnovne prirodne odlike i društvene odlike Zapadne Evrope;
- 2.3.3. razumije privrednu razvijenost;
- 2.3.4. objasni osnovne prirodne i društvene karakteristike država Zapadne Evrope.

2.4. SREDNJA EVROPA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 2.4.1. ocijeni pogodnost Srednje Evrope u reljefnom, saobraćajnom smislu i pogodnosti za život ljudi;
- 2.4.2. objasni saobraćajni i privredni značaj Dunava;
- 2.4.3. navede narode Srednje Evrope i odredi kojim jezičkim i vjerskim grupama pripadaju;
- 2.4.4. razumije međuzavisnost prirode i privređivanja u Srednjoj Evropi;
- 2.4.5. objasni osnovne prirodne i društvene karakteristike država Srednje Evrope.

2.5. SJEVERNA EVROPA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 2.5.1. objasni geografski položaj Sjeverne Evrope;
- 2.5.2. razumije osnovne prirodne karakteristike Sjeverne Evrope;
- 2.5.3. uoči uticaj polarne klime na naseljenost i način života;
- 2.5.4. objasni osnovne prirodne i društvene karakteristike država Sjeverne Evrope.

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

2.6. ISTOČNA EVROPA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 2.6.1. objasni geografski položaj;
- 2.6.2. navodi karakteristike stanovništva i objasni privredni razvoj Istočne Evrope;
- 2.6.3. objasni osnovne prirodne i društvene karakteristike država Istočne Evrope.

3. VAN EVROPSKI KONTINENTI

3.1. AZIJA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.1.1. objasni geografski položaj Azije;
- 3.1.2. analizira horizontalnu i vertikalnu razuđenost kontinenta;
- 3.1.3. razlikuje klimatske tipove;
- 3.1.4. objasni značaj većih vodenih tokova;
- 3.1.5. prepozna karakterističan biljni i životinjski svijet;
- 3.1.6. analizira elemente i različite strukture stanovništva;
- 3.1.7. izdvoji važne probleme stanovništva;
- 3.1.8. navede osnovna prirodna bogatstva ;
- 3.1.9. procijeni razvoj privrede;
- 3.1.10. izdvoji regionalne cjeline na osnovu njihovih prirodnih i društvenih karakteristika.

3.2. AZIJA – GEOGRAFSKE ZANIMLJIVOSTI

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.2.1. opiše Himalaje;
- 3.2.2. navede vrijednosti Kineskog zida;
- 3.2.3. prepozna karakteristične narode.

3.3. AFRIKA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.3.1. objasni geografski položaj Afrike;
- 3.3.2. analizira horizontalnu i vertikalnu razuđenost kontinenta;
- 3.3.3. upoređuje klimatske i biljne zone, izvodi zaključke o uslovima za život;
- 3.3.4. objasni značaj većih vodenih tokova i jezera;
- 3.3.5. prepozna karakterističan biljni i životinjski svijet;
- 3.3.6. analizira elemente i različite strukture stanovništva;
- 3.3.7. razlikuje tipove naselja;
- 3.3.8. izdvoji važne probleme stanovništva;
- 3.3.9. navede proizvode po kojima su afričke zemlje prepoznatljive u svijetu;
- 3.3.10. izdvoji regionalne cjeline na osnovu njihovih prirodnih i društvenih karakteristika.

3.4. AFRIKA – GEOGRAFSKE ZANIMLJIVOSTI

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.4.1. opiše Saharu, egipatske piramide;

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

- 3.4.2. opiše Kilimandžaro-krov Afrike;
- 3.4.3. prepozna karakteristike naselja i stanovništva.

3.5. AMERIKA – GEOGRAFSKI POLOŽAJ I OTKRIĆE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.5.1. objasni geografski položaj Amerike;
- 3.5.2. objasni otkriće i kolonizaciju Amerike.

3.6. SJEVERNA AMERIKA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.6.1. analizira razuđenost obala Sjeverne Amerike;
- 3.6.2. objasni karakteristike reljefa;
- 3.6.3. razlikuje klimatske i biljne zone, izvodi zaključke o uslovima za život;
- 3.6.4. objasni značaj većih vodenih tokova i jezera;
- 3.6.5. analizira sastav stanovništva;
- 3.6.6. razlikuju tipove i funkcije naselja;
- 3.6.7. navede najvažnija prirodna bogatstva;
- 3.6.8. procijeni kako prirodni i društveni faktori utiču na razvoj privrede i razmještaj privrednih djelatnosti;
- 3.6.9. procijeni ulogu SAD-a i Kanade u svijetu.

3.7. SJEVERNA AMERIKA– GEOGRAFSKE ZANIMLJIVOSTI

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.7.1. opisuje Jelouston – prvi nacionalni park;
- 3.7.2. analizira značaj Velikih jezera i plovni put rijekom Sen Loren;
- 3.7.3. opiše Veliki kanjon i objasni njegovu turističku vrijednost;
- 3.7.4. razlikuje karakteristično stanovništvo.

3.8. SREDNJA AMERIKA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.8.1. objasni geografski položaj;
- 3.8.2. analizira razuđenost obala;
- 3.8.3. objasni karakteristike reljefa;
- 3.8.4. razlikuje klimatske i biljne zone, izvodi zaključke o uslovima za život;
- 3.8.5. objasni značaj većih vodenih tokova i jezera;
- 3.8.6. analizira sastav stanovništva;
- 3.8.7. navede važne proizvode po kojima su zemlje Srednje Amerike prepoznatljive u svijetu.

3.9. SREDNJA AMERIKA– GEOGRAFSKE ZANIMLJIVOSTI

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.9.1. opisuju stare civilizacije u Srednjoj Americi, Maje, Asteke, Inke;
- 3.9.2. objasni plovidbeni značaj Panamskog kanala;
- 3.9.3. prepoznaje i opisuje megalopolis Meksiko Siti.

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

3.10. JUŽNA AMERIKA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.10.1. objasni geografski položaj Južne Amerike;
- 3.10.2. analizira razuđenost obala kontinenta;
- 3.10.3. izdvoji velike prirodne cjeline i objasni karakteristike reljefa;
- 3.10.4. razlikuje klimatske i biljne pojaseve;
- 3.10.5. objasni značaj većih vodenih tokova i jezera;
- 3.10.6. prepozna karakteristično stanovništvo i naselja;
- 3.10.7. navede prirodna bogatstva;
- 3.10.8. procijeni kako prirodni i društveni faktori utiču na razvoj privrede i razmještaj privrednih djelatnosti;
- 3.10.9. navede važne proizvode po kojima su zemlje Južne Amerike prepoznatljive u svijetu.

3.11. JUŽNA AMERIKA– GEOGRAFSKE ZANIMLJIVOSTI

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.11.1. opiše Amazoniju i objasni njen značaj;
- 3.11.2. prepozna i opiše Ande.

3.12. AUSTRALIJA, OKEANIJA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.12.1. objasni geografski položaj Australije i Okeanije;
- 3.12.2. analizira razuđenost obala kontinenta;
- 3.12.3. pokazuje i imenuje ostrvske skupine Okeanije;
- 3.12.4. objasni karakteristike reljefa kontinenta;
- 3.12.5. otkriva uzroke za karakterističan biljni i životinjski svijet;
- 3.12.6. analizira specifičnosti voda;
- 3.12.7. navede prirodna bogatstva, zaključuje o privrednom razvoju;
- 3.12.8. analizira sastav stanovništva;

3.13. AUSTRALIJA I OKEANIJA – GEOGRAFSKE ZANIMLJIVOSTI

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.13.1. opiše karakteristične prirodne oblike, Veliki koralni sprud, nacionalne parkove;
- 3.13.2. razlikuje karakteristično stanovništvo;
- 3.13.3. opiše karakteristična ostrva Okeanije.

3.14. POLARNE OBLASTI – PRIRODNE I DRUŠTVENE KARAKTERISTIKE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 1.14.1. objasni geografski položaj Arktika i Antarktika;
- 1.14.2. analizira polarnu klimu, zaključuje o uslovima za život;
- 1.14.3. razlikuje specifičan biljni i životinjski svijet;
- 1.14.4. prepozna karakteristično stanovništvo.

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

3.15. POLARNE OBLASTI – GEOGRAFSKE ZANIMLJIVOSTI

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

3.15.1. opiše otkriće Sjevernog i Južnog pola.

4. GEOGRAFIJA CRNE GORE

4.1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ, VELIČINA, GRANICE I DRŽAVNO UREĐENJE CRNE GORE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 4.1.1.** odredi geografski položaj Crne Gore ;
- 4.1.2.** navede državnu granicu i veličinu Crne Gore ;
- 4.1.3.** navede državno uređenje Crne Gore.

4.2. CRNA GORA – FORMIRANJE DRŽAVNE TERITORIJE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

4.2.1 razumije i zna da objasni formiranje državne teritorije kroz prošlost.

4.3. RELJEF CRNE GORE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 4.2.1.** razlikuje reljefne cjeline Crne Gore ;
- 4.2.2.** poznaje granice i odlike reljefnih cjelina;
- 4.2.3.** prepoznaje i klasifikuje reljefne oblike u Crnoj Gori;
- 4.2.4.** poznaje osobenosti krških (kraških) područja.

4.4. CRNA GORA – PRIRODNE KARAKTERISTIKE – JADRANSKA OBLAST

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 4.4.1.** objasni prostiranje Jadranske oblasti i identifikuje (u okviru razuđenosti) glavne reljefne cjeline;
- 4.4.2.** uoči posebnosti Bokokotorskoga zaliva;
- 4.4.3.** povezuje, objašnjava i zaključuje o uslovima za život u Jadranskoj oblasti.

4.5. CRNA GORA – PRIRODNE KARAKTERISTIKE – OBLAST DUBOKOGA KRŠA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 4.5.1** poznaje prostiranje oblasti dubokoga krša;
- 4.5.2.** razlikuje reljefne oblike u kršu Crne Gore – površinske i podzemne;
- 4.5.3.** poznaje kraška polja i njihov značaj;
- 4.5.4.** analizira uslove života;
- 4.5.5.** objašnjava uticaj i značaj postojanja i dostupnost obradivog zemljišta.

4.6. CRNA GORA – PRIRODNE KARAKTERISTIKE – UDOLINA SREDNJE CRNE GORE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

4.6.1 objašnjava obuhvat i način nastanka udoline;

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

4.6.2. umije da objasni geografski položaj Zetske i Bjelopavličke ravnice, Nikšićkoga polja i Duge;

4.6.3. razumije prirodne uslove;

4.7. CRNA GORA – PRIRODNE KARAKTERISTIKE – PLANINSKA OBLAST

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

4.7.1. poznaje oblast dinarida u Crnoj Gori;

4.7.2. razlikuje tektonske i erozivne oblike reljefa;

4.7.3. prepoznaje značajnije planine, kotline i riječne doline i ocjenjuje njihovu ulogu u prostoru;

4.7.4. razumije prirodne resurse oblasti;

4.7.5. objasni uslove za život u ovoj oblasti.

4.8. KLIMA CRNE GORE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

4.8.1. objasni uticaj klimatskih faktora na klimu Crne Gore ;

4.8.2. poznaje tipove klime i njihove odlike ;

4.8.3. uoči i objasni razlike između pojedinih tipova klime.

4.9. VODE CRNE GORE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

4.9.1. navode faktore koji utiču na bogatstvo Crne Gore vodama ;

4.9.2. opiše osnovne karakteristike Jadranskog mora ;

4.9.3. razlikuje jezera po načinu postanka i položaju ;

4.9.4. imenuje veće rijeke Crne Gore i razvrsta ih po slivovima ;

4.9.5. poznaje hidrološke specifičnosti krša (krasa);

4.9.6. procijeni ekonomsku vrijednost voda Crne Gore .

4.10. BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET, ZEMLJIŠTE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

4.10.1. razlikuje vrste tla i vrednuje značaj zemljišta za poljoprivredu;

4.10.2. nabroji faktore koji utiču na raznovrsnost i rasprostranjenost biljnog i životinjskog svijeta ;

4.10.3. razumije posljedice čovjekove djelatnosti na biljni i životinjski svijet.

4.11. CRNA GORA – PRIRODNE KARAKTERISTIKE – NACIONALNI PARKOVI

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

4.11.1. imenuje nacionalne parkove u Crnoj Gori i objašnjava njihov značaj ;

4.11.2. objasni specifična obilježja svakoga nacionalnog parka;

4.11.3. objasni način upravljanja i gazdovanja nacionalnim parkom.

4.12. CRNA GORA - STANOVNIŠTVO

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

4.12.1. analizira kretanje broja stanovnika na nivou države i po regijama, izvodi zaključke;

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

- 4.12.2. objasni kretanje seoskoga i gradskoga stanovništva i njihove glavne probleme;
- 4.12.3. analizira prostorni razmještaj i njegove uzroke i posljedice;
- 4.12.4. razumije uzroke masovnih migracija u prošlosti i u novije vrijeme.

4.13. CRNA GORA – DRUŠTVENE KARAKTERISTIKE – NASELJA

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 4.13.1. razlikuje vrste, funkcije i tipove naselja i saznaje uticaj drugih civilizacija na postanak i razvoj naselja i njihove prepoznatljivosti;
- 4.13.2. zaključuje o tome zašto su Cetinje odnosno Podgorica, prijestonica odnosno glavni grad, opisuje i objašnjava funkcije Podgorice, Cetinja i drugih naselja;
- 4.13.3. uočava savremene probleme seoskih i gradskih naselja.

4.14. PRIVREDA CRNE GORE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 4.14.1. objasni uticaj prirodnih i društvenih faktora na razvoj privrede u Crnoj Gori ;
- 4.14.2. procjeni značaj i ulogu pojedinih privrednih djelatnosti ;
- 4.14.3. prepozna savremene probleme privrede ;
- 4.14.4. zaključi koje su perspektive razvoja privrede Crne Gore.

4.15. REGIJE CRNE GORE

Ispitni ciljevi

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 4.15.1. navede granice i specifičnosti geografskih regija Crne Gore;
- 4.15.2. objašnjava prirodne i društvene karakteristike regija;
- 4.15.3. upoređuje regije Crne Gore prema specifičnim karakteristikama;
- 4.15.4. procijeni mogućnost razvoja.

6. PRIMJER TESTA SA SHEMOM ZA BODOVANJE

U SLJEDEĆIM ZADACIMA ZAOKRUŽITE SLOVO ISPRED TAČNOG ODGOVORA.

1. Na kojoj se paraleli nalazite ako je Sunce u podne tačno iznad vaše glave i to 22. decembra?

- A) ekvatoru
- B) južnom povratniku
- C) sjevernom povratniku

1. bod

2. Šta je mrtvaja?

- A) groblje slonova
- B) gusta tamna šuma
- C) neplodno zemljište
- B) odsječeni meandar rijeke

1. bod

3. Savremeno stanovništvo migrira najcesce zbog:

- A) ekonomskih razloga
- B) politickih razloga
- C) zdravstvenih potreba

1. bod

4. Na kojem kontinentu su nastale velike religije, hriscanstvo, islam i budizam?

- A) Africi
- B) Americi
- C) Azijl
- D) Evropi

1. bod

5. Evropa se najvećim dijelom nalazi u :

- A) južnom hladnom
- B) južnom umjerenom
- C) sjevernom umjerenom
- D) žarkom pojasu

1. bod

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

6. Koji kontinent presijeca ekvator?

- A) Antarktik
- B) Aziju
- C) Evropu
- D) S. Ameriku

1. bod

7. Bajkalsko jezero je:

- A) na najmanjoj NMV
- B) na najvećoj NMV
- C) najdublje
- D) najveće

1. bod

8. Prema geografskom položaju Crna Gora je :

- A) balkanska, jadranska, južnoevropska
- B) balkanska, srednjoevropska, i jadranska
- C) južnoevropska, podunavska i mediteranska
- D) panonska, južnoevropska i sredozemna

1. bod

9. Koja kotlina se **ne** nalazi u dolini rijeke Lima?

- A) Andrijevička
- B) Beranska
- C) Bjelopoljska
- D) Pljevaljska

1. bod

10. Koji procenat crnogorskog stanovništva je zaposlen u poljoprivredi?

- A) 9%
- B) 19%
- C) 29%
- D) 39%

1. bod

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

U SLJEDEĆIM ZADACIMA SVAKOM POJMU U LIJEVOJ KOLONI MOŽETE PRIDRUŽITI SAMO JEDAN POJAM IZ DESNE KOLONE. NA LINIJAMA TREBA UZ BROJ KOJI OZNAČAVA POJAM U LIJEVOJ KOLONI UPISATI SLOVO TACNOG ODGOVORA IZ DESNE KOLONE. PAZITE , JEDAN ODGOVOR NA DESNOJ STRANI JE VIŠAK!

11. Povežite.

1. Jupiter	A) najudaljenija planeta
2. Neptun	B) najveća planeta
3. Venera	C) planeta sa biosferom
4. Zemlja	D) planeta sa prstenom
	E) planeta bez satelita

- 1) _____
 2) _____
 3) _____
 4) _____

4. boda

12. Spoji odgovarajuće parove:

1. Germanski	A) Baskijski
2. Romanski	B) Francuski
3. Slovenski	C) Hrvatski
	D) Njemački

- 1) _____
 2) _____
 3) _____

3. boda

13. Povežite geografske objekte ili osobnosti (privredne ili kulturne) sa nekom od navedenih zemalja.

1. Ajfelova kula	A) Danska
2. Akropolj	B) Francuka
3. Koloseum	C) Grčka
4. Korida	D) Italija
5. Lego kocke	E) Španija
	F) Švedska

- 1) _____
 2) _____
 3) _____
 4) _____
 5) _____

5. bodova

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

14. Kojoj grupi, po načinom postanka jezerskog basena, pripada svako od navedenih jezera :

1. Krupačko	A) kraško
2. Plavsko	B) ledničko
3. Skadarsko	C) riječno
	D) vještačko

1) _____

2) _____

3) _____

3. boda

PAŽLJIVO PROČITAJTE NAVEDENE TVRDNJE I ODREDITE DA LI SU TAČNE (T) ILI NIJESU (N). ZAOKRUŽI (T) AKO MISLIŠ DA JE TVRDNJA TAČNA, ODNOSNO (N) AKO MISLIŠ DA JE TVRDNJA METAČANA.

15. Odredi se prema sljedećim tvrdnjama:

A) Svi meridijani su isti.	T	N
B) Meridijani su zamišljeni krugovi.	T	N
C) Paralele su isto sto i podnevc.	T	N
D) Obim paralela se smanjuje prema polovima.	T	N

4. boda

16. Odredi se prema sljedećim tvrdnjama:

A) Najvlažnije područje u Africi je Basen Konga, jer ima ekvatorijalnu klimu.	T	N
B) Topli i suvi vjetrovi koji duvaju od povratnika prema ekvatoru nazivaju se monsuni.	T	N
C) Stanovništvo Afrike najveći dijelom naseljava obale rijeka, kao i veće nadmorske visine.	T	N
D) Poljoprivreda je glavna grana afričke privrede.	T	N

4. boda

17. Glavni demografski problemi Crne Gore su :

A) visok prirodni priraštaj	T	N
B) sve starije stanovništvo	T	N
C) neravnomjerna naseljenost pojedinih oblasti	T	N
D) visok procenat mladog stanovništva	T	N

4. boda

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

Pitanja otvorenog tipa:

18. Dopuni rečenice:

- A) Okretanje Zemlje oko Sunca naziva se _____.
 B) Okretanje Zemlje oko ose naziva se _____.

2. boda

19. Dopuni rečenice:

Broj živorođenih naziva se _____ a umrlih _____. Njihova razlika predstavlja _____.

3. boda

20.

Uz pomoć karte putujemo iz Crne Gore (luka Bar) do Malte vodenim geografskim objektima .
 Dopuni rečenicu:

Bar, preko _____ mora kroz _____ vrata ,
 a zatim preko _____ i _____ mora ,do Malte .

4 boda

21. Dopuni rečenicu:

Mladi Evropljani, himna Evrope zove se _____, a himna Crne Gore zove se _____.

2. boda

22. Dopuni rečenicu:

Koja klima se odlikuje velikom količinom padavina u ljetnjem periodu godine, a sušnim periodom u zimskom periodu godine. To je odlika _____ klime.

1. bod

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

23. Dopuni rečenicu:

Crna Gora pripada _____ časovnoj zoni. Ako je u Londonu 12 časova u Crnoj Gori je _____ časova .

2. boda

24. Dopuni rečenicu:

Najveći zaliv u Crnoj Gori je _____ zaliv, a najveće poluostrvo je _____ .

2. bod

25. Dopuni rečenicu:

Prosječan salinitet Jadranskog mora iznosi _____ ‰, što znači da se u 1 litru vode nalazi _____ soli.

2. boda

26. Dopuni rečenicu:

Podmorsko kraško vrelo slatke vode naziva se _____ .

1. bod

27. Navede tri ostrvske države Evrope – države na ostrvima ?

A) _____

B) _____

C) _____

3. boda

28. 28. Navedi tri morska prolaza (kanal, moreuz) kroz koje brodovi moraju proći ako putuju najkraćim putem iz Londona do Mombaja (Indija):

A) _____

B) _____

C) _____

3. boda

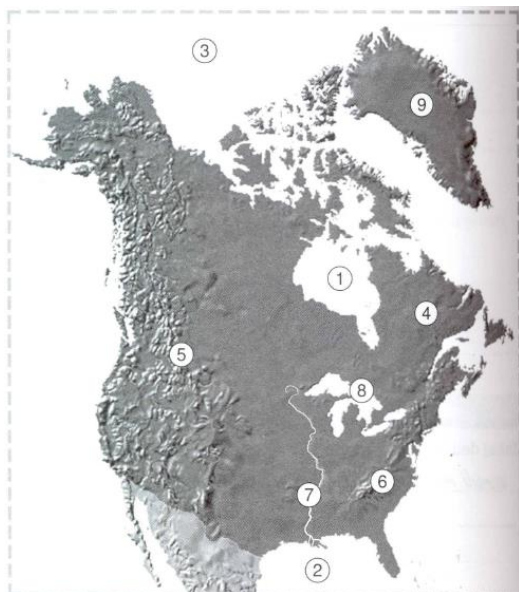
29. U prazna polja date tabele upiši naziv preovlađujućeg klimatskog tipa koji odgovara datom području:

Područje	Klimatski tip
Arabijsko poluostrvo	
Indijsko poluostrvo	
Borneo	
Kilimandžaro	
Aljaska	

5. bodova

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

30. 30. Na karti Sjeverne Amerike su brojevima označeni prirodni objekti. Na praznim linijama napiši odgovarajući naziv!

- A) 1. _____
- B) 4. _____
- C) 6. _____
- D) 7. _____

4 boda

31. Dato je 5 temperaturnih visinskih pojaseva u Srednjoj Americi. Poredjaj ih po visini – od najniže do najviše:

Tera fria , Tera templada , Tera nevada , Tera kaliente , Tera helada.

- A. _____
- B. _____
- C. _____
- D. _____
- E. _____

4 boda

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

32. Na praznim linijama upiši odgovarajuće pojmove od navedenih:

- mješavina indijanaca i negroidnog stanovništva,
- stanovnici istočne i jugoistočne Azije,
- starosjedioci Australije i Tasmanije,
- žive na Aljasci,
- nastali miješanjem negroidne i evropeidne rase,
- žive u pustinji, uglavnom su nomadi u potrazi za boljom ispašom,
- pretežno naseljavaju sjevernu Afriku,
- ispovijedaju budizam.

- A. Aboridžini _____
- B. Zambosi _____
- C. Inuiti _____
- D. Beduini _____
- E. Arapi _____

5 bodova

33. Navedi 3 velike reljefne cjeline koje se izdvajaju u Crnoj Gori .

- A. _____
- B. _____
- C. _____

3. boda

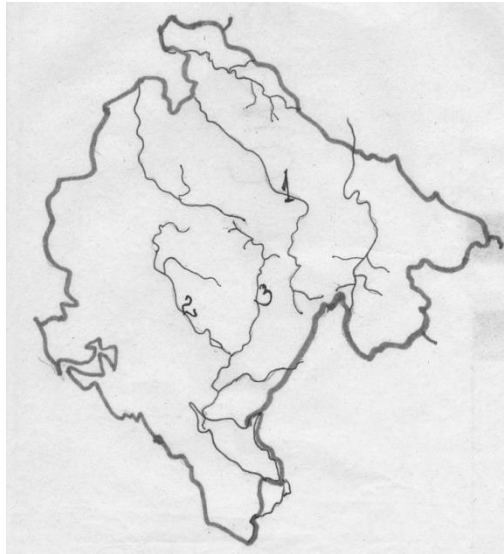
34. Navedi tri oblika krškog (kraškog) reljefa?

- A) _____
- B) _____
- C) _____

3. boda

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

35. Na nijemoj karti Crne Gore brojevima su obilježene 3 rijeke. Pored odgovarajućeg broja napiši naziv rijeke koja je obilježena tim brojem.

1. _____
2. _____
3. _____

3. boda

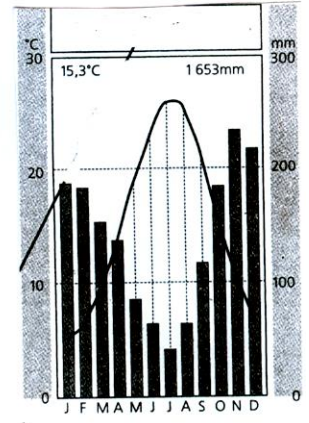
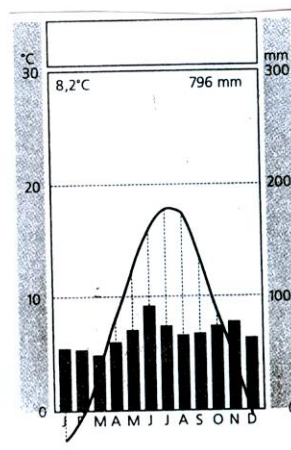
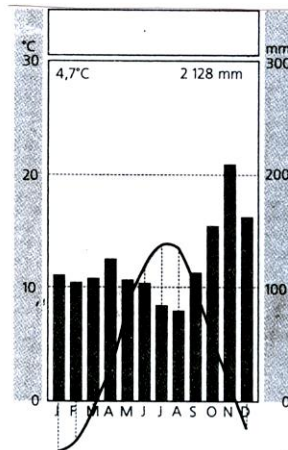
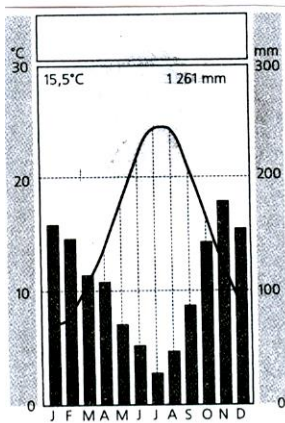
36. Data su četiri klima-dijagrama karakteristična za tipove klime koji se javljaju u Crnoj Gori. Ispod svakog dijagrama napiši koji tip klime predstavlja.

A

B

C

D

- A) _____
- B) _____
- C) _____
- D) _____

4 boda

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

37. Objasni Zašto rijeku Nil nazivamo "riječnom oazom"?

2. boda

38. Navedi u čemu se sastoji privredni značaj Jadranskog mora .

5 bodova

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

ODGOVORI SA SHEMOM ZA BODOVANJE

1. Pod B – južnom povratniku 1.bod
2. Pod D - odsječeni meandar rijeke 1. bod
3. Pod A - ekonomskih razloga 1. bod
4. Pod C – Aziji 1. bod
5. Pod C - sjevernom umjerenom 1. bod
6. Pod B – Aziju 1. bod
7. Pod C – najdublje 1. bod
8. Pod A - balkanska, jadranska, južnoevropska 1. bod
9. Pod D- Pljevaljska 1. bod
10. Pod A - 9% 1. bod
11. 1- B 1.bod
2- A 1.bod
3- E 1.bod
4- C 1.bod
12. 1- D 1. Bod
2- B 1.bod
3- C 1.bod
13. 1- B 1.bod
2- C 1.bod
3- D 1.bod
4- E 1-bod
5- A 1.bod
14. 1- D 1.bod
2- B 1.bod
3- A 1.bod

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

15. A-T 1.bod
B- N 1.bod
C- N 1.bod
D- T 1.bod
16. A- T 1.bod
B- N 1-bod
C- T 1-bod
D- T 1.bod
17. A- N 1.bod
B- T 1.bod
C- T 1.bod
D- N 1.bod
18. A) Okretanje Zemlje oko Sunca naziva se **revolucija**. 1. bod
B) Okretanje Zemlje oko ose naziva se **rotacija**. 1. Bod
19. Broj živorođenih naziva se **natalitet**(1.bod),a umrlih **mortalitet**(1.bod).Njihova razlika predstavlja **prirodni priraštaj** (1.bod).
20. Bar , preko **Jadranskog** (1.bod) mora kroz **Otrantska** (1.bod)vrata , a zatim preko **Jonskog** (1.bod) i **Sredozemnog** (1.bod) mora ,do Malte .
21. Mladi Evropljani , himna Evrope zove se „ **Oda radosti**“(1.bod) , a himna Crne Gore zove se „ **Oj svijetla majska zoro**“(1.bod).
22. Koja klima se odlikuje velikom količinom padavina u ljetnjem periodu godine, a sušnim periodom u zimskom periodu godine.To je odlika **monsunske** (1. bod)klime.
23. Crna Gora pripada **srednjoevropskoj** (1 bod) časovnoj zoni. Ako je u Londonu 12 časova u Crnoj Gori je **13** (1. bod) časova .
24. Najveći zaliv u Crnoj Gori je **Bokokotorski ili Boka - Kotorska** (1. bod) zaliv, a najveće poluostrvo je **Luštica** (1. bod) .
25. Prosječan salinitet Jadranskog mora iznosi **35** (1. bod) ‰, što znači da se u 1 litru vode nalazi **35 grama** (1. bod) soli.

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

26. Podmorsko kraško vrelo slatke vode naziva se **vrulja** (1. bod) .

27. Mogući odgovori : Island ; V. Britanija , Irska , Malta .

Bilo koja tačno navedena od ostrvskih država nosi 1.bod. Ukupno 3. boda.

Redosled nije bitan.

28. Mogući odgovori : Lamanš, Gibraltar, Suecki kanal, Bab el Mandeb

Bilo koji tačno navedeni morski prolaz nosi 1.bod. Ukupno 3. boda.

Redosled nije bitan.

29.

Područje	Klimatski tip
Arabijsko poluostrvo	Pustinjski (1.bod)
Indijsko poluostrvo	Monsunski (1. bod)
Borneo	Ekvatorijalni (1. bod)
Kilimandžaro	Planinski (1.bod)
Aljaska	subpolarni ili polarni (1. bod)

30. Odgovori:

- A) 1. Hadsonov zaliv 1. bod
- B) 4. Labradotr 1. bod
- C) 6. Apalačke planine 1. bod
- D) 7. Misisipi 1. bod

31. Odgovori:

- A. Tera kaliente
- B. Tera templada
- C. Tera fria
- D. Tera helada
- E. Tera nevada

Za jedno tačno ređanje 1. bod, za dva tačna ređanja 2. boda, za tri tačna ređanja 3. boda, za četiri i pet tačnih ređanja 4. boda, jer se peto samo otvara ako se četiri tačno poređaju.

32. Odgovori:

- A. Aboridžini **starosjedioci Australije i Tasmanije** 1. bod
- B. Zambosi **mješavina indijanaca i negroidnog stanovništva** 1. bod
- C. Inuiti **žive na Aljasci** 1. bod
- D. Beduini **žive u pustinji, uglavnom su nomadi u potrazi za boljom ispašom** 1. bod
- E. Arapi **pretežno naseljavaju sjevernu Afriku** 1. bod

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

33. Mogući odgovori : Crnogorsko primorje ili Jadranska regija, Zona dubokog krša , Udolina središnje Crne Gore, Brda i površi, Sjeveroistočna Crna Gora .

Bilo koja tačno navedena reljefna oblast nosi 1.bod. Ukupno 3. boda.

Redosled nije bitan.

34. Mogući odgovori : škrape, vrtače, uvale, krška (kraška) polja, jame, pećine .

Bilo koji tačno navedeni oblik nosi 1.bod. Ukupno 3. boda.

Redosled nije bitan.

35. Odgovori:

A) 1. Tara	1. bod
B) 2. Zeta	2. bod
C) 3. Morača	3. bod

36. Odgovori:

A)mediteranska (sredozemna, jadransko-sredozemna, jadransko –mediteranska)

1. bod

B) planinska 1. bod

C) umjereno- kontinentalna 1.bod

D) izmijenjeno-mediteranska (izmijenjeno- sredozemna) 1. bod

36. Poželjan odgovor: Sa obadvije strane rijeke Nil nalazi se pustinja. Dolina Nila je izuzetno plodno zemljište pogodno za gajenje različitih kultura.

Mogući odgovori 1. bod

- **Sa obadvije strane rijeke Nil nalazi se pustinja.**
- **Zato što protiče kroz pustinju.**
- **Dolina Nila je izuzetno plodno zemljište pogodno za gajenje različitih kultura.**
- **Rijeka Nil omogućava da u njenoj dolini bude plodno zemljište.**
- **Nil nanosi plodan mulj.**

Pored poželjnog odgovora priznaju se 2. bod i moguće odgovore.

- **Nil prolazi kroz pustinju a nanosi plodan mulj.**
- **Sa obadvije strane rijeke Nil nalazi se pustinja, a rijeka omogućava u njenoj dolini plodno zemljište.**
- **Nil prolazi kroz pustinju. Dolina Nila je izuzetno plodno zemljište pogodno za gajenje različitih kultura.**

37. Poželjan odgovor: Jadransko more ima višestruki značaj kao prirodni resurs. Zbog klimatskih osobina i pješčanih plaža spada u najprivlačnije turističke destinacije Evrope. Pogodno za pomorski saobraćaj,dio je Sredozemnog mora, kao jednog od najpromjetnijih mora na svijetu.Pogodno je za dobijanje soli,ribe i drugih vidova pomorske privrede.

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

Mogući odgovori 1. bod

- **Jadransko more ima višestruki značaj kao prirodni resurs.**
- **Jadransko more je značajno za našu privredu.**
- **Zbog klimatskih osobina i pješčanih plaža spada u najprivlačnije turističke destinacije Evrope.**
- **Privredni značaj ima za razvoj turizma.**
- **Klima i plaže omogućuju razvoj turizma**
- **Pogodno za pomorski saobraćaj.**
- **Pogodno je za dobijanje soli, ribe i drugih vidova pomorske privrede.**
- **Ribarstvo i dobijanje soli.**
- **Razvoj brodogradnje.**

Mogući odgovori 2. bod

- **Jadransko more ima višestruki značaj kao prirodni resurs. Zbog klimatskih osobina i pješčanih plaža spada u najprivlačnije turističke destinacije Evrope.**
- **Jadransko more je privredni resurs, a najznačajniji za razvoj turizma.**
- **Pogodno za pomorski saobraćaj, dio je Sredozemnog mora, kao jednog od najpromjetnijih mora na svijetu.**
- **Privredni značaj ima za razvoj turizma, a pogodno za pomorski saobraćaj**
- **Jadransko more ima višestruki značaj kao prirodni resurs, a naročito pogodan za pomorski saobraćaj.**
- **Pogodno za pomorski saobraćaj, i za dobijanje soli, ribe i drugih vidova pomorske privrede.**
- **Jadransko more ima višestruki značaj kao prirodni resurs, a naročito dobijanje soli, ribe i drugih vidova pomorske privrede.**
- **Zbog klimatskih osobina i pješčanih plaža spada u najprivlačnije turističke destinacije Evrope, ali dobijanje soli, ribe i drugih vidova pomorske privrede.**
- **Privredni značaj ima za razvoj turizma, Privredni značaj ima za razvoj turizma.**

Mogući odgovori 3. bod

- **Jadransko more ima višestruki značaj kao prirodni resurs. Zbog klimatskih osobina i pješčanih plaža spada u najprivlačnije turističke destinacije Evrope. Pogodno za pomorski saobraćaj.**
- **Jadransko more ima višestruki značaj kao prirodni resurs, privredni značaj ima za razvoj turizma, pogodno za pomorski saobraćaj.**
- **Jadransko more ima višestruki značaj kao prirodni resurs, privredni značaj ima za razvoj turizma, i za dobijanje soli, ribe i drugih vidova pomorske privrede.**
- **privredni značaj ima za razvoj turizma, pogodno za pomorski saobraćaj i i za dobijanje soli, ribe i drugih vidova pomorske privrede.**

ISPITNI KATALOG – GEOGRAFIJA

Mogući odgovori 4. bod

- Jadransko more ima višestruki značaj kao prirodni resurs. Zbog klimatskih osobina i pješčanih plaža spada u najprivlačnije turističke destinacije Evrope. Pogodno za pomorski saobraćaj, dio je Sredozemnog mora, kao jednog od njapromjetnijih mora na svijetu.

- Zbog klimatskih osobina i pješčanih plaža spada u najprivlačnije turističke destinacije Evrope. Pogodno za pomorski saobraćaj, dio je Sredozemnog mora, kao jednog od njapromjetnijih mora na svijetu. Pogodno je za dobijanje soli, ribe i drugih vidova pomorske privrede.

- Jadransko more ima višestruki značaj kao prirodni resurs. Zbog klimatskih osobina i pješčanih plaža spada u najprivlačnije turističke destinacije Evrope. Pogodno za pomorski saobraćaj. Pogodno je za dobijanje soli, ribe i drugih vidova pomorske privrede.

- Jadransko more ima višestruki značaj kao prirodni resurs. Zbog klimatskih osobina i pješčanih plaža spada u najprivlačnije turističke destinacije Evrope. Dio je Sredozemnog mora, kao jednog od njapromjetnijih mora na svijetu. Pogodno je za dobijanje soli, ribe i drugih vidova pomorske privrede.

Svih 5 bodova ako je dat poželjan odgovor ili ako su uvršteni svi bitni elementi, od izuzetnog značaja prirodan resurs, razvoj turizma, klima i plaže, pomorski saobraćaj, dio Sredozemnog mora pogodan za saobraćaj, proizvodnja soli i ribe i drugi vidovi pomorske privrede.

7. LITERATURA

Učenici za pripremu mogu koristiti sljedeće udžbenike:

Milutin Tadić, Vesna Keković, „**Geografija za VI razred osnovne škole**“, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2007. god.

Milutin Tadić, Uroš Rakić, Vesna Keković, „**Geografija za VII razred osnovne škole**“, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2009. god.

Milutin Tadić, Uroš Rakić, Danijela Nešovska, „**Geografija za VIII razred osnovne škole**“, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2009. god.

Milutin Tadić, Gojko Nikolić, Osman Grgurević, „**Geografija za XIX razred osnovne škole**“, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2009. god.